

Gweithlu
gofal
cymdeithasol
a
blynyddoedd
cynnar
sy'n
gymwys

**iawn, yn
wybodus,
ac yn
fedrus
gyda'r
gwerthoedd,
ymddygiadau
ac arferion
cywir**

Trosolwg o'n cynnydd yn erbyn y
canlyniad hwn yn ystod 2024 i 2025

Cyhoeddwyd gyntaf: 21 November 2025

Diweddariad olaf: 12 October 2026

Lawrlwythwyd y ddogfen hon o
gofalcymdeithasol.cymru ac efallai
nid hwn yw'r fersiwn diweddaraf.

Ewch i

<https://gofalcymdeithasol.cymru/amdanom-ni/ein-canlyniadau/adroddiad-effaith-2024-2025/adroddiad-effaith-24-25-gweithlu-cymwys> am y fersiwn
diweddaraf.

Trosolwg o'n cynnydd yn erbyn y canlyniad hwn yn ystod 2024 i 2025

Mae canfyddiad y cyhoedd o sgiliau a phroffesiynoldeb y gweithlu gofal cymdeithasol a'r blynyddoedd cynnar wedi gostwng ychydig dros y blynyddoedd diwethaf. Ond mae ein harolwg gweithlu yn dangos arwyddion cadarnhaol bod y gweithlu yn cael yr hyfforddiant sydd ei angen arnynt i wneud eu gwaith.

Yn Arolwg Omnibws Cymru 2025:

- **Mae 65** y cant o'r cyhoedd yng Nghymru yn dweud bod gweithwyr gofal preswyl bob amser yn fedrus ac yn broffesiynol yn eu gwaith (2 y cant yn llai nag yn 2023 a 2021)
- **Mae 62** y cant o'r cyhoedd yng Nghymru yn dweud bod gweithwyr gofal cartref bob amser yn fedrus ac yn broffesiynol yn eu gwaith (65 y cant yn 2023 a 67 y cant yn 2021)
- **Mae 67%** o'r cyhoedd yng Nghymru yn dweud bod gweithwyr blynyddoedd cynnar a gofal plant bob amser yn fedrus ac yn broffesiynol yn y gwaith maen nhw'n ei wneud (yr un fath â 2023, 69 y cant yn 2021 a 2020).

Yn ein harolwg 2024 o'r gweithlu gofal cymdeithasol:

- **Dywedodd 87** y cant eu bod yn cael yr hyfforddiant cywir i wneud eu gwaith yn dda (cynnydd o 8 y cant ers 2023)
- **Dywedodd 47** y cant nad oedd ganddynt unrhyw rwystrau wrth gael mynediad at hyfforddiant sy'n gysylltiedig â gwaith (dim newid ers 2023)
- **Dywedodd 40** y cant eu bod yn gallu siarad rhywfaint o Gymraeg (5 y cant yn llai nag yn 2023).

Mae gennym nifer o fentrau a chefnogaeth ariannol ar gael i gefnogi'r gweithlu gofal cymdeithasol i fod yn fedrus, yn wybodus ac yn gymwys. Mae'r rhain yn cynnwys:

Cefnogi datblygu, cyflwyno a gweithredu cymwysterau, Datblygiad Proffesiynol Parhaus a fframweithiau cymwysterau

Fe wnaethon ni gynnal mwy nag **20** o sesiynau ymgysylltu gyda chyflogwyr, rheolwyr, darparwyr dysgu ac Arolygiaeth Gofal Cymru, a fynychwyd gan **670** o bobl, am feysydd, megis Fframwaith Sefydlu Cymru Gyfan, Llwybr Asesu Cyflogwyr, a chymwysterau Lefel 2 a 3.

Cwblhaodd 20 o fyfyrwyr raglen ymarferwyr gwasanaethau cymdeithasol dwy flynedd City & Guilds.

Fe wnaethon ni gynnal **17** o ddigwyddiadau am gymwysterau blynyddoedd cynnar, a fynychwyd gan **234** o weithwyr a rheolwyr blynyddoedd cynnar. Fe wnaethom hefyd gynnal cynhadledd blynyddoedd cynnar yn yr hydref a groesawodd **170** o bobl a chynhaliwyd cyfres o ddigwyddiadau gwanwyn a fynychwyd gan 60 o bobl.

Cafodd mwy na 180 o bobl hyfforddiant ar y *Fframwaith sefydlu blynyddoedd cynnar*.

Sgiliau Hanfodol Cymru

Mae cymwysterau Sgiliau Hanfodol Cymru wedi'u cynllunio i asesu a datblygu sgiliau allweddol sy'n angenrheidiol ar gyfer bywyd, dysgu a chyflogaeth. Rydyn wedi datblygu **18** o adnoddau i gefnogi addysgu a dysgu Sgiliau Hanfodol Cymru gan ddefnyddio senarios sy'n gysylltiedig ag iechyd a gofal cymdeithasol.

Mae'r adnoddau wedi cael eu profi gyda dysgwyr a thiwtoriaid o ddarparwyr addysg bellach a dysgu seiliedig ar waith. Mae'r adnoddau wedi cael eu croesawu ac rydyn wedi cael adborth cadarnhaol i ddysgwyr gofal cymdeithasol a blynyddoedd cynnar a'r rhai sy'n darparu'r cymwysterau.

Dywedodd un tiwtor fod yr adnoddau: *"mor dda yn weledol, cam wrth gam a gyda chanllawiau clir maen nhw'n gymaint o welliant ar yr hyn rydw i'n ei ddefnyddio ar hyn o bryd fy mod wedi mwynhau ei gwblhau."*

Adolygiad o Safonau Galwedigaethol Cenedlaethol

Mae Safonau Galwedigaethol Cenedlaethol (NOS) yn ddogfennau manwl sy'n nodi'r wybodaeth, y sgiliau a'r ddealltwriaeth sydd eu hangen i gyflawni swydd yn gymwys.

Rydyn wedi bod yn gweithio gyda'n cydweithwyr yn y DU i adolygu **212** NOS ar draws Iechyd a Gofal Cymdeithasol (HSC) a Dysgu a Datblygiad Gofal Plant (CCLD). Mae rhanddeiliaid, gan gynnwys arbenigwyr, cyflogwyr a rheolwyr ar draws y ddau sector yng Nghymru wedi cyfrannu at yr adolygiad i sicrhau bod y NOS yn iawn ar gyfer y sectorau gofal cymdeithasol a'r blynyddoedd cynnar.

Hyrwyddo a chefnogi prentisiaethau

Yn 2024 i 2025, cwblhaodd **4,224** o bobl brentisiaethau o'i gymharu â **3,270** yn 2023 i 2024 – cynnydd o **31 y cant**:

- **3,272** o brentisiaethau Iechyd a Gofal Cymdeithasol
- **1,029** o brentisiaethau Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygu Plant.

Mae hyn yn dangos y bydd nifer cynyddol o weithwyr gofal cymdeithasol a rheolwyr yn bodloni eu gofyniad cymhwyster cofrestru. Bydd gweithwyr a rheolwyr blynyddoedd cynnar a gofal plant yn bodloni eu gofynion cymhwyster Safonau Gofynnol Cenedlaethol.

Cefnogi gofal cymdeithasol Cymraeg a gwasanaethau blynyddoedd cynnar

Rydyn ni'n parhau i edrych ar ffyrdd o gefnogi'r gweithlu gofal cymdeithasol a'r blynyddoedd cynnar i ddysgu a defnyddio'r Gymraeg yn y gwaith. Rydyn ni wedi bod yn gweithio gyda'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol ar ddysgu Cymraeg ac wedi creu cyrsiau Camau. Mae'r cyrsiau'n cynnig dysgu hyblyg sy'n canolbwyntio ar y geiriau a'r ymadroddion Cymraeg y mae gweithwyr fwyaf tebygol o fod eu hangen pan fyddant yn cyfathrebu â'r bobl maen nhw'n eu cefnogi. Mae'n cyfrif tuag at ddatblygiad proffesiynol parhaus gweithwyr gofal cymdeithasol cofrestredig a bydd pawb sy'n ei gwblhau yn derbyn tystysgrif.

Rhwng 2024 a 2025, **cofrestrwyd 687** o bobl ar y [cwrs Camau](#) (cynnydd o **30** y cant o'i gymharu â'r llynedd) a wnaeth **510** o bobl yn ei gwblhau. Gwellodd cyfraddau cwblhau'r cwrs hefyd ar ôl i ni gyflwyno tiwtor Cymraeg a chymorth cymheiriaid.

Cynhaliwyd ein cynhadledd Gymraeg gyntaf ar y thema 'laith, urddas a gofal' ym mis Mawrth 2025. Helpodd y gynhadledd y rhai sy'n gweithio ym maes gofal cymdeithasol i wneud cysylltiadau i ddatblygu eu gwybodaeth am ffyrdd o weithio yn ddwyieithog. Er mwyn cefnogi'r gwaith hwn, fe wnaethom sefydlu rhwydwaith cymorth cymheiriaid Camau i rannu syniadau ac arferion da, sydd bellach â **30** aelod.

Dylunio, datblygu a chefnogi'r gwaith o weithredu offer, dulliau ac adnoddau diogelu newydd

Ym mis Chwefror, fe wnaethon ni lansio [adnoddau hyfforddi diogelu Grŵp B](#) a chyrhaeddodd ni bron i **300** o bobl drwy ddiwrnodau gweithredu ar draws saith rhanbarth Cymru mewn diwrnodau gweithredu rhanbarthol.

Rydyn wedi cael adborth cadarnhaol am yr adnodd hyfforddi, gyda phobl yn dweud wrthym eu bod yn "anfeidrol ddefnyddiol ac yn gyfeillgar i ymarfer". Mae hyfforddwyr annibynnol wedi dweud wrthym fod cael y safonau wedi golygu y gallant deilwra eu hyfforddiant yn fwy effeithiol i grwpiau penodol o ymarferwyr.

Mae'r adnodd hwn bellach yn rhan o'r calendrau hyfforddi ym mhob un o'r saith rhanbarth yng Nghymru, gyda phobl yn defnyddio'r pecyn adnoddau Grŵp B i ddarparu eu hyfforddiant. Mae grŵp adolygu aml-asiantaeth yn parhau i oruchwylio datblygiad y safonau hyfforddi a'r pecynnau adnoddau cysylltiedig, ac ar hyn o bryd mae'n cynllunio adnoddau Grŵp C.

Darparu arweinyddiaeth genedlaethol i gefnogi'r sectorau gofal cymdeithasol a blynyddoedd cynnar a gofal plant i fod yn wrthwahaniaethol

Rydyn ni eisiau sicrhau bod gofal cymdeithasol yng Nghymru yn deg ac yn gynhwysol. Mae gan Lywodraeth Cymru gynlluniau clir i fynd i'r afael â gwahaniaethu a hyrwyddo cydraddoldeb. Rydyn ni wedi bod yn cefnogi hyn trwy weithio ar hyfforddiant a dysgu i helpu gweithwyr gofal i ddeall sut i drin pobl yn deg a gyda pharch. Rydyn ni hefyd yn gweithio ar adnoddau am bynciau fel hawliau dynol, gwrth-hiliaeth a chynhwysiant LGBTQ +. Bydd dau fodiwl yn canolbwyntio ar wrth-hiliaeth a HIV. Rydyn wedi bod yn gweithio gyda sefydliadau a phobl berthnasol ar y cynnwys, ac mae disgwyl iddynt gael eu lansio yn 2025 i 2026.

Cefnogi dysgu gyda chymunedau ymarfer

Rydyn ni wedi sefydlu [cymunedau i gefnogi pobl](#) yn y sector i adeiladu rhwydweithiau, gweithio gyda'n gilydd a dysgu oddi wrth ein gilydd. Mae'r rhain yn cynnwys:

- **101** aelod o'n cymuned gofal seiliedig ar leoedd (50 y cant yn fwy na'r llynedd)
- **19** aelod yn y gymuned [Modelau Gofal Preswyl Newydd](#) (mae hwn yn grŵp caeedig ar gyfer rolau penodol mewn gofal cymdeithasol)
- **355** o aelodau yn y gymuned [dystiolaeth](#) (cynnydd o 50 y cant o'i gymharu â'r llynedd)
- **201** aelod yn y [gymuned Unigolion Cyfrifol](#) (cynnydd o 30 y cant ar aelodaeth y llynedd).

Parhaodd ein pedair cymuned i dyfu, gan gynnig dysgu a chefnogaeth werthfawr ar draws gofal cymdeithasol. Rydyn ni eisiau i'r cymunedau fod yn lle diogel i aelodau, lle maen nhw'n teimlo'n ddiogel yn archwilio pynciau sy'n bwysig iddyn nhw. Gyda'r gymuned y tu ôl iddynt, mae aelodau'n gwybod y gallant rannu syniadau, gofyn cwestiynau a chael cefnogaeth.

Dywedodd un aelod o'r gymuned: "[T]he great thing about this community is it gives us the time and space, we would not usually get, to think, reflect and discuss with our peers".

Yn ôl i'r trosolwg o'r adroddiad